

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Poprawiamy błędy językowe - odcinek 1.

◆ ◆ ◆
O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

„Naukowcy uważają, że pozwolenie psu spać w łóżku jest dobre dla zdrowia”.

To tytuł artykułu znalezionej na FB. Zdanie brzmi źle, coś w nim nie gra, ale na czym faktycznie polega błąd?

„Pozwolenie psu spać” to błąd składniowy, polegający na naruszeniu związku składniowego wyrazu określanego z wyrazem określającym i użyciu bezokolicznika zamiast wyrażenia przyimkowego. Przydawka, będąca określeniem rzeczownika, nigdy nie może być wyrażona bezokolicznikiem. Możemy pozwolić psu spać (w łóżku) – czasownik POZWOLIĆ będzie się łączyć z bezokolicznikiem, ale gdy to robimy, czyli pozwalamy lub wydajemy pozwolenie, to poprawnie mówimy (i piszemy) o POZWOLENIU NA SPANIE (w łóżku), a nie o „pozwoleniu spać”. Przydawka określająca rzeczownik POZWOLENIE będzie mieć postać wyrażenia przyimkowego (przyimka z rzeczownikiem: na spanie). POZWOLIĆ SPAĆ, ale: POZWOLENIE NA SPANIE.

Błąd najprawdopodobniej jest wynikiem niestarannego przekształcania konstrukcji zdaniowej w bezokolicznik bądź wyrażenie. Być może autor pierwotnie napisał: Naukowcy uważają, że kiedy pozwalamy psu spać z nami w łóżku, to jest to dobre dla naszego zdrowia. Ale później uznał, że zdanie jest zbyt długie jak na tytuł (bo jest zbyt długie jak na tytuł) i postanowił je skrócić, zastępując jedno ze zdań podrzędnych równoważnikiem. Zdanie można stosunkowo łatwo poprawić, a jedna z poprawnych wersji będzie mieć postać: Naukowcy uważają, że pozwolenie psu na spanie w łóżku jest dobre dla naszego zdrowia.